

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 7 juna 2024. godine
Br. ref.: RK 2445/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI105/23

Podnosilac

Naim Avdiu

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova ARJ. br. 125/2022,
od 27. decembra 2022. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Naim Avdiu iz Prištine (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava Presudu Vrhovnog Suda Kosova [ARJ. br. 125/2022] od 27. decembra 2022. godine (u daljem tekstu: Vrhovni Sud) u vezi sa presudom Apelacionog suda Kosova [AA. br. 600/20], od 19. maja 2022. godine (u daljem tekstu: Apelacioni sud) i Presudom Osnovnog suda u Prištini, opšte odeljenje [AA. br.1130/2016] od 9. januara 2018. godine (u daljem tekstu: Osnovni sud).
3. Podnosilac zahteva je osporenu odluku primio dana 31. januara 2023. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar ovog zahteva je ocena ustavnosti osporene presude, kojom je, po navodima podnosioca zahteva, došlo do povrede njegovih prava koja su zagarantovana članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6 Evropske Konvencije o Ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLjP) kao i članom 49 [Pravo na rad i Obavljanje profesije] i članom 54 [Sudska Zaštita Prava].

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavu 4., člana 21. [Opšta načela] i na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava Republike Kosovo, na članu 20 [Odluke] i 22. [Procesuiranje podnesaka] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) kao i na pravilu 25 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o Radu).
6. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023, objavljen je u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu 15. dana od dana objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe navedenog Poslovnika. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78. (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno, pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018, i dalje će se primenjivati u predmetima registrovanim u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ako su i u meri u kojoj su povoljnije za stranke.

Postupak pred Ustavnim Sudom

7. Dana 25. maja 2023. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev pred Ustavnim Sudom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 31. maja 2023. godine, Predsednica Suda je odlukom [br. GJR.KI 105/23] imenovala sudiju Bajrama Ljatifija za sudiju izvestioca i odlukom [br.KSH.KI105/23] Veće za razmatranje, u sastavu sudija: Selvete Gërzhaliu-Krasniqi (predsedavajuća), Nexhmi Rexhepi i Enver Peci (članovi).
9. Dana 6. juna 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva i jednu kopiju zahteva je poslao i Vrhovnom sudu.
10. Dana 20. jula 2023. godine, Sud je obavestio Osnovni Sud o registraciji zahteva i zatražio je od istog da podnese Sudu povratnicu koja potvrđuje kada je podnosilac zahteva primio osporenu odluku.

11. Dana 14. februara 2024. godine, Sud je zatražio od Osnovnog Suda da podnese Sudu kompletan spis predmeta.
12. Dana 20. februara 2024. godine, Osnovni sud je podneo pred Sudom kompletan spis predmeta.
13. Dana 11. marta 2024. godine, sudija Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred Predsednicom Republike Kosovo, čime je započeo svoj mandat u Sudu.
14. Dana 30. aprila 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

Pregled činjenica u vezi sa krivičnim postupkom protiv podnosioca zahteva

15. Iz spisa predmeta proizilazi da je Specijalno tužilaštvo Republike Kosovo, dana 31. maja 2013. godine podiglo optužnicu [PRS.37.71] protiv podnosioca zahteva i još dvojice pod osnovanom sumnjom da je počinio krivično delo "prevara u cilju izbegavanja plaćanja dažbine" prema stavu 92 Uredbe UNMIK-a 2004/1 od 30. januara 2014. godine u vezi sa članom 23. Krivičnog zakona Kosova.
16. Dana 27. maja 2014. godine, Osnovni sud u Mitrovici je presudom [P.br.904/13] proglasio krivim podnosioca zahteva i još dvojicu za krivično delo za koje je bio optužen, pritom ga osudivši na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dve) godine koja se neće izvršiti ako u roku od 3 (tri) godine ne izvrši neko drugo krivično delo.
17. Podnosilac zahteva je jednog neutvrđenog dana podneo žalbu pred Apelacionim sudom protiv pomenute odluke Osnovnog suda, gde je tvrdio da je došlo do povrede odredaba krivičnog postupka.
18. Dana 9. februara 2015. godine, Apelacioni sud je presudom [PA1. br. 1166/14] odbio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu i potvrdio je prvostepenu odluku.
19. Podnosilac zahteva i još dvojica su jednog neutvrđenog dana podneli zahtev za zaštitu zakonitosti pred Vrhovnim sudom protiv presude [P. br. 904/13] od 27. maja 2014. godine i presude Apelacionog Suda [PA1. br. 1166] /14] od 9. februara 2015. godine, gde je podnosilac zahteva tvrdio da je došlo do povrede krivičnog zakona i povrede odredaba krivičnog postupka.
20. Dana 20. septembra 2016. godine, Vrhovni Sud je presudom [Pml. br. 128/2016] usvojio zahtev za zaštitu zakonitosti podnosioca zahteva i poništio dve gore navedene odluke kojima je podnosilac zahteva proglašen krivim. Vrhovni sud je u obrazloženju presude našao da prvostepeni sud nije opisao "prevarantski način izbegavanja plaćanja obaveze, iako je taj način bio bitan element krivičnog dela za koje su osuđeni proglašeni krivim"
21. Dana 2. marta 2022. godine, Osnovni sud je rešenjem [P.br. 127/16] obustavio krivični postupak protiv podnosioca zahteva zbog nastupanja apsolutne zastarelosti krivičnog gonjenja.

Pregled činjenica koje su povezane sa udaljavanjem sa posla podnosioca zahteva

22. Iz spisa predmeta proizilazi da je 25. februara 2016. godine Upravni odbor Kosovske agencije za privatizaciju (u daljem tekstu: Upravni odbor KAP) odlukom [Br. Ref.BD-72/3] razrešio sa dužnosti podnosioca zahteva, sa pozicije zamenika generalnog direktora, Odeljenje za likvidaciju Kosovske agencije za privatizaciju.
23. Dana 16. marta 2016. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu pred Komisijom za rešavanje sporova i pritužbi pri Kosovskoj agenciji za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP) u kojoj je tvrdio povrede proceduralnih odredbi i pogrešnu primenu materijalnog prava.
24. Dana 23. marta 2016. godine, Komisija za rešavanje sporova i žalbi pri KAP-u se rešenjem [br. KZKA-4-2016] proglasila nenadležnom u ovom upravnom predmetu.
25. Dana 22. aprila 2016. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu Nezavisnom nadzornom Odboru za Civilnu službu Kosova (u daljem tekstu: NNOCSK) na rešenje [Br. Ref.BD-72/3] od 25. februara 2016. Upravni odbor KAP-a.
26. Dana 20. juna 2016. godine, NNOCSK je odlukom [A02/154/2016] odbio žalbu kao neosnovanu, ostavljajući na snazi odluku [Br. Ref.BD-72/3] od 25. februara 2016. godine, Odbora Direktori KAP-a.

Pregled činjenica koje su povezane sa sudskim postupkom

27. Dana 26. jula 2016. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu Osnovnom sudu protiv gore navedenih odluka, tvrdeći da rešenjem NNOCSK-a u ovom slučaju “ *nije uzeta u obzir čitava pravna oblast kao što je postupak iz radnog odnosa i Zakon o radu, i, zanemarujući to, odmah se ušlo u materijalno ispitivanje predmeta bez prolaska kroz formalno ispitivanje istog.*”
28. Dana 9. januara 2018. godine, Osnovni sud je Presudom [A. br. 1130/2016] odbio tužbeni zahtev podnosioca zahteva kao neosnovan, gde je smatra da je odluka NNOCSK-a pravična i zakonita.
29. Jednog neutvrđenog datuma, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu protiv gore navedene presude Osnovnog suda, u kojoj je tvrdio da (i) činjenično stanje nije utvrđeno na pravičan način; (ii) kršenje drugih proceduralnih odredbi; (iii) tražeći da se vrati na radno mesto, kao i (iv) nadoknadu zarada.
30. Dana 2. avgusta 2019. godine, Apelacioni sud je rešenjem [AA.br.291/2018] usvojio žalbu podnosioca zahteva kao osnovanu, smatrajući da je presuda Osnovnog suda [A. br. 1130/2016] od 09. januara 2018. godine, obuhvaćena bitnim nedostacima odredaba parničnog postupka, odnosno iz stava 2. člana 182. Zakona o parničnom postupku. Apelacioni sud je dalje u obrazloženju svog rešenja naglasio da je prvostepeni sud pogrešno potvrdio činjenično stanje.
31. Dana 15. novembra 2019. godine, Osnovni sud je presudom [A. br. 2060/201], postupajući u ponovljenom postupku, odbio tužbeni zahtev podnosioca kao neosnovan. U obrazloženju svoje presude, Osnovni sud je naglasio da je odluka o razrešenju dužnosti zamenika generalnog direktora, Odeljenje za likvidaciju KAP-a doneta u skladu sa članom 16. Zakona o KAP-u, jer, uzimajući u obzir sadržaj ovog poslednjeg upravo je Upravni odbor KAP-a nadležan za imenovanje i razrešenje direktora i zamenika direktora u KAP. Kao rezultat toga, Osnovni sud smatra da je u ovom konkretnom slučaju NNOCSK pravilno utvrdio činjenično stanje kao i da je materijalno pravo pravično primenjeno.

32. Jednog neutvrđenog dana podnosilac zahteva je uložio žalbu pred Apelacionim sudom protiv gore navedene presude Osnovnog suda, tvrdeći da činjenično stanje nije utvrđeno na pravičan način i povredu drugih odredaba postupka, tražeći da se vrati na radno mesto kao i kompenzaciju zarada. Podnosilac zahteva je takođe tvrdio da Osnovni sud u konkretnom slučaju nije uzeo u obzir presudu Vrhovnog suda kojom su poništene odluke nižih nivoa, a kojima je podnosilac oglašen krivim, za krivično delo za koje je bio optužen.
33. Dana 19. maja 2022. godine, Apelacioni sud je u presudi [A.A. br. 600/20] odbio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu, smatrajući da je prvostepeni sud pravilno potvrdio činjenično stanje i na pravičan način je primenio materijalne odredbe.
34. Apelacioni sud je, u obrazloženju svoje presude, istakao da je KAP, u slučaju prestanka radnog odnosa za podnosioca zahteva, delovala na pravičan način pozivajući se na stav 1. člana 58. Zakona o osnovnim pravima iz radnog odnosa, dodajući da: *“ U ovom slučaju radnje tužioca koje je utvrdio Upravni odbor kvalifikuju se kao radnje koje predstavljaju težu povredu radne obaveze, zbog čega i Apelacioni sud ocenjuje da je mera koja je izrečena od strane poslodavca srazmerna sa prirodom povrede i samim tim je i zakonska mera.*
35. U vezi sa tvrdnjom podnosioca zahteva da nije uzeta u obzir presuda Vrhovnog suda kojom su poništene nižestepene odluke, kojima je podnosilac oglašen krivim, za krivično delo za koje je optužen, Apelacioni sud naglašava da *“u ovom konkretnom slučaju, tužilac je krivičnom presudom osuđen, ali je presuda ukinuta i predmet je bio vraćen na ponovno suđenje prvostepenom sudu, a u međuvremenu je nastupila apsolutna zastarelost krivičnog dela i po ovom osnovu nije bilo moguće dokazati ili ne dokazati krivičnu odgovornost tužioca zbog apsolutne zastarelosti krivičnog gonjenja”.*
36. Dana 7. juna 2022. godine, Apelacioni sud je u Rešenju [A.A. br. 600/22] ispravio Presudu Apelacionog suda [A.A. br. 600/20] od 19. maja 2022. godine, odnosno treći red izreke gde je na pogrešan način navedena referenca na Presudu Osnovnog suda [A. br. 2060/201] od 15. novembra 2019. godine.
37. Podnosilac zahteva je jednog neutvrđenog dana podneo zahtev za vanredno preispitivanje sudske odluke protiv navedene presude Apelacionog suda od 19.05.2022. godine, u kojem je tvrdio da je došlo do bitnih povreda odredaba postupka kao i do pogrešne primene materijalnog prava.
38. Dana 27. decembra 2022. godine, Vrhovni Sud je u presudi [ARJ. br. 125/2022] odbio kao neosnovan zahtev za vanredno preispitivanje sudske odluke, smatrajući da su i Apelacioni i Osnovni sud pravilno primenili materijalno pravo kada su odbili tužbeni zahtev podnosioca zahteva protiv rešenja NNOCSK-a.

Navodi podnosioca zahteva

39. Podnosilac zahteva tvrdi da je osporenim presudom, došlo do povrede njegovih prava koja su zagarantovana članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, u vezi sa članom 6 EKLJP-a, kao i članom 49 [Pravo na rad i Obavljanje profesije] i članom 54 [Sudska Zaštita Prava] Ustava.

(i) *Navodi u vezi sa članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava*

40. Podnosilac zahteva je naglasio da se sve administrativne odluke, kao ni sve redovne sudske odluke, „nisu bavile tvrdnjama podnosioca zahteva da je isti otpušten sa posla bez obrazloženja“ .
41. Podnosilac zahteva je istakao da je u svim instancama redovnih sudova pokrenuo pitanje koje se tiče neobrazloženosti rešenja kojim je on razrešen sa posla kao i da nije dobio odgovor po ovom pitanju.
42. Pored toga, podnosilac zahteva pred Sudom tvrdi da redovne instance nisu odgovorile na njegovu tvrdnju da se stav 2. člana 100. Krivičnog zakonika Kosova, koji je bio na snazi u vreme kada je podnosilac zahteva udaljen sa posla, „nije mogao koristiti kao osnov za udaljavanje sa posla iz razloga što je ovom odredbom izričito određeno da uslovna osuda ne stvara pravne posledice i prestanak radnog odnosa nije trebalo da se izvrši po ovom osnovu“.
43. Podnosilac zahteva dodaje da redovni sud u ovom slučaju nije uzeo u obzir presudu Vrhovnog suda [PML. br. 128/2016], kojom su poništene presude nižih instanci a u kojima je podnosilac zahteva bio proglašen krivim.
- (ii) *Navodi u vezi sa članom 54 [Sudska Zaštita prava] Ustava*
44. U vezi sa ovim, podnosilac zahteva tvrdi da su redovni sud, time što nisu obrazložili odluke, „bili u suprotnosti sa biltenom sudske prakse“ Ustavnog suda Kosova, koji ima niz slučajeva u kojima je našao da odluke treba da budu obrazložene“.
- (iii) *Navodi u vezi sa članom 49 [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije] Ustava*
45. U vezi sa ovim, podnosilac zahteva tvrdi da redovni sudovi u ovom slučaju "prejudiciraju krivicu podnosioca zahteva" iako je Vrhovni sud poništio odluke kojima je podnosilac zahteva oglasen krivim.
46. Podnosilac zahteva traži od Suda da utvrdi da je došlo do povrede člana 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP-a, kao i člana 49 [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije], člana 54 [Sudska Zaštita Prava] Ustava, kao i da poništi sve odluke redovnih sudova kao i sve administrativne odluke kojima je podnosilac zahteva udaljen sa posla.

Relevantne ustavna i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVA

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

- “1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.
2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.
3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštiti privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.

4. Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.

5. Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegova/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom”.

Član 49

[Pravo na Rad i Obavljanje Profesije]

1. Garantuje se pravo na rad.

2. Svako lice ima pravo da slobodno izabere svoju profesiju i radno mesto.

Član 54

[Sudska Zaštita Prava]

“Svako ima pravo na sudsku zaštitu u slučaju kršenja ili uskraćivanja nekog prava koje je garantovano ovim Ustavom, kao i pravo na efikasne pravne mere ukoliko se utvrdi da je pravo prekršeno”.

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 6 (Pravo na pravično suđenje)

“1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se izriče javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, nužno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.

[...]”

ZAKON Br. 04/L-034

O KOSOVSKOJ AGNECIJI ZA PRIVATIZACIJU

Član 16

Uprava i osoblje

1. Generalni direktor, uz pomoć dva zamenika generalnog direktora, odgovoran je za:

1.1. obavljanje svih funkcija koje mu poveri Odbor;

1.2. sprovođenje redovnog poslovanja Agencije u skladu sa bilo kojim smernicama i instrukcijama koje može da izda Odbor;

1.3. organizovanje, naimenovanje i otpuštanje osoblja (osim zamenika generalnog direktora i drugih zvaničnika čije je naimenovanje u nadležnosti Odbora) u skladu sa bilo kojom odlukom ili uputstvima donetim od Odbora;

1.4. pripremanje sednica Odbora i osiguravanje izvršenja odluka donetih od strane Odbora; i

1.5. uz saglasnost Odbora, obavlja bilo koju funkciju u skladu sa članom 2.stav 2.2. ovog zakona.

2. Generalni direktor podnosi izveštaje i odgovara Odboru i nikom drugom.

3. Generalni direktor i dva zamenika generalnog direktora imenuje Odbor. Predsedavajući je odgovoran da nominuje kandidate na ove funkcije u skladu sa postupcima predviđenim pravilima usvojenim od strane Odbora i izdatim od strane Agencije. Generalni direktor i zamenik generalnog direktora mogu biti razrešeni sa funkcije u bilo kom trenutku od strane Odbora. Odbor utvrđuje visinu plate i druge uslove službe generalnog direktora i dva zamenika generalnog direktora, ne nanoseći štetu stavu 16 stav 5 koji sledi u nastavku. Generalni direktor ili jedan od zamenika generalnog direktora postavljen od strane generalnog direktora prisustvuje svakom sastanku Odbora kako bi pružio savete i informacije Odboru i kako bi odgovorio na pitanja koja su im postavljena od strane članova Odbora. Kada Odbor razmatra pitanje od posebnog ličnog interesa za generalnog direktora ili prisutnog zamenika generalnog direktora, predsedavajući može zahtevati da isti ne prisustvuju ovim diskusijama. Generalni direktor i dva zamenika Generalnog direktora nemaju pravo glasa na sastancima Odbora.

[...]

Ocena prihvatljivosti zahteva

47. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, predviđeni Zakonom i dalje precizirani Poslovnikom o Radu .

48. S tim u vezi, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava kojima je utvrđeno:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

49. Sud se takođe poziva na član 47 [Individualni zahtevi], član 48 [Tačnost podneska] i član 49 [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47 [Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku”.

50. Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva: (i) ovlašćena strana; (ii) da osporava akt javnog organa, odnosno presudu Vrhovnog Suda [ARJ. br. 125/2022] od 27. decembra 2022. godine, u vezi sa Presudom Apelacionog Suda [AA. br. 600/20], od 19. maja 2022. godine i Presudom Osnovnog suda [AA. br. 1130/2016] od 9. januara 2018. godine; (iii) da je precizirao prava i slobode za koje tvrdi da su mu povređeni; (iv) da je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom; kao i (v) da je podneo svoj zahtev u roku koji je određen zakonom.
51. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove o prihvatljivosti koji su utvrđeni u pravilu 34. (Kriterijumi prihvatljivosti) Poslovnika o radu. Stav 2, pravila 34. Poslovnika o radu propisuje kriterijume na osnovu kojih Sud može da razmotri zahtev, uključujući i kriterijum da zahtev ne bude očigledno neosnovan. Specifično, tačka d stava 1 i stava 2 pravila 34. Poslovnika o Radu propisuju da:
- “(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:
[...]
(d) Ako zahtev tačno razjašnjava i adekvatno iznosi činjenice i navode o povredi ustavnih prava ili odredbi.
[...]
(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju”.*
52. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao “očigledno neosnovan” u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazvati ih “očigledno neosnovanim navodima”. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi “četvrtog stepena”; (ii) navodi koje karakteriše “jasno ili očigledno odsustvo povrede”; (iii) “nepotkrepljeni ili neobrazloženi” navodi; i na kraju, (iv) “haotični ili nejasni” navodi. Ovaj koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva ocenjenog kao “očigledno neosnovan”, i specifičnosti četiri gore navedene kategorije navoda okvalifikovanih kao “očigledno neosnovani”, koje su razvijene sudskom praksom ESLJP-a, Sud je usvojio i u svojoj sudskoj praksi, uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve [KI40/20](#), podnosilac *Sadik Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. januara 2021. godine; [KI163/18](#), podnosilac *Kujtim Lleshi*, rešenje o neprihvatljivosti od 24. juna 2020. godine; [KI21/21](#), podnosilac *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 28. aprila 2021. godine, [KI107/21](#), podnosilac *Ramiz Hoti*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. oktobra 2021. godine).

53. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno u oceni da li je isti očigledno neosnovan po ustavnom osnovu, Sud će prvo podsetiti na suštinu slučaja i navode podnosioca zahteva u čijoj će oceni Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a u skladu sa kojom je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, Sud obavezan da tumači osnovna ljudska prava i slobode zagarantovane Ustavom.
54. S tim u vezi, i prvenstveno, Sud podseća da su okolnosti konkretnog slučaja povezane sa udaljenjem sa posla podnosioca zahteva, sa pozicije zamenika generalnog direktora, Odeljenje za likvidaciju Kosovske agencije za privatizaciju. Specijalno tužilaštvo podiglo je optužnicu protiv podnosioca zahteva zbog osnovane sumnje da je počinio krivično delo „*prevara u cilju izbegavanja plaćanja dažbine*“, za koje je i kažnjen od strane Osnovnog suda i izrečena mu je kazna zatvora od dve godine, koju kaznu ne bi odslužio ako u roku od 3 godine ne izvrši drugo krivično delo. Apelacioni sud je usvojio odluku Osnovnog suda. Zatim je Vrhovni sud, postupajući po zahtevu za zaštitu zakonitosti koji je podneo podnosilac zahteva, isti usvojio tako što je ukinuo odluke nižestepenih sudova. Osnovni sud je prekinuo krivični postupak protiv podnosioca zahteva nakon što je nastupila apsolutna zastarelost krivičnog gonjenja. Zatim je Upravni odbor KAP-a otpustio podnosioca zahteva. Odluka Upravnog odbora potvrđena je od strane NNOCSK-a, a nakon toga odluka NNOCSK-a je potvrđena i od Osnovnog suda, Apelacionog suda i Vrhovnog suda.
55. Sud primećuje da podnosilac zahteva tvrdi da su mu osporenim presudom povređena prava koja su zaštićena članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, kao i članovima 49. i 54. Ustava, u suštini, zbog: (i) nedostatka obrazložene sudske odluke.
56. Stoga će se, u nastavku, Sud baviti posebno svakom gore navedenom tvrdnjom podnosioca zahteva.

I. Navodi u vezi sa neobrazloženjem sudske odluke

(i) Opšta načela u pogledu prava na obrazloženu odluku

57. Jemstva utvrđena u članu 6. stav 1. EKLJP obuhvataju i obavezu sudova da navedu dovoljna obrazloženja svojih odluka (vidi, predmet ESLJP-a *H. protiv Belgije*, br. 8950/80, presuda od 30. novembra 1987. godine, stav 53 i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji D.O.O.* Presuda od 15. decembra 2022. godine, stav 113). Obrazložena odluka pokazuje strankama da je njihov predmet zaista razmotren.
58. Nasuprot činjenici da domaći sud ima određeno unutrašnje polje slobodne procene kada je reč o prihvatanju argumenata i odlučivanju o prihvatljivosti dokaza, on je u obavezi da svoje postupke opravda tako što će obrazložiti sve svoje odluke (vidi, predmete ESLJP-a *Suominen protiv Finske*, [br. 37801/97](#), presuda od 24. jula 2003. godine, stav 36; kao i predmet *Carmel Saliba protiv Malte*, [br. 24221/13](#), presuda od 24. aprila 2017. godine, stav 73 i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji D.O.O.* Presuda od 15. decembra 2022. godine, stav 114).
59. Niži sud ili organ vlasti, zauzvrat, moraju dati takve razloge i obrazloženja koji omogućavaju strankama da efikasno i delotvorno iskoriste svako postojeće pravo na žalbu (vidi predmet ESLJP-a *Hirvisaari protiv Finske*, [br. 49684/99](#), presuda od 25. decembra 2001. godine, stav 30 i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji D.O.O.* Presuda od 15. decembra 2022. godine, stav 115).
60. Član 6. stav 1. obavezuje sudove da obrazlože svoje odluke, ali se on ne može tumačiti u tom smislu da nalaze da sud iscrpno odgovori na svaki izneti argument (vidi,

- predmet ESLJP-a *Van de Hurk protiv Holandije*, [br. 16034/90](#), presuda od 19. aprila 1994. godine, stav 61; *Garcia Ruiz protiv Španije*, [br. 30544/96](#), presuda od 29. januara 1999. godine, stav 26; *Perez protiv Francuske*, [br. 47287/99](#), presuda od 12. februara 2004. godine, stav 81, i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji D.O.O.* citiran iznad, stav 116).
61. Od prirode same odluke koju sud donosi zavisi da li je Sud dužan daje obrazloži i o tome se može odlučivati samo u svetlu okolnosti datog predmeta: neophodno je da se, *inter alia*, uzmu u obzir različite vrste podnesaka koje stranka može da podnese sudu, kao i razlike koje postoje između pravnih sistema država u pogledu zakonskih odredaba, običajnih pravila, pravnih stanovišta i prezentiranja i izrade presuda (vidi predmete ESLJP-a *Ruiz Torija protiv Španije*, [br. 18390/91](#), presuda od 9. decembra 1994. godine, stav 29; *Hiro Balani protiv Španije*, [br. 18064/91](#), presuda od 9. decembra 1994. godine, stav 27 , i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji D.O.O.* citiran iznad, stav 117).
 62. Međutim, ako je podnesak jedne stranke odlučujući za ishod postupka, on zahteva da se na njega konkretno i neodložno odgovori (vidi predmete ESLJP-a *Ruiz Toria protiv Španije*, gore citiran, stav 30; *Hiro Balani protiv Španije*, gore citiran, stav 28 , i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji D.O.O.* citiran iznad, stav 118).
 63. Stoga su sudovi dužni:
 - (a) da ispitaju najvažnije argumente stranaka (vidi predmete ESLJP-a *Buzescu protiv Rumunije*, [br. 61302/00](#), presuda od 24. avgusta 2005. godine, stav 67; *Donadze protiv Gruzije*, [br. 74644/01](#), presuda od 7. juna 2006. godine, stav 35); i
 - (b) da s posebnom pažnjom i revnošću ispitaju zahteve koji se tiču prava i sloboda zagaranovanih Ustavom, EKLJP i protokolima uz nju (vidi predmete ESLJP-a: *Fabris protiv Francuske*, [16574/08](#), presuda od 7. februara 2013. godine, stav 72; *Wagner i JMWL protiv Luksemburga*, [br. 76240/01](#), presuda od 28. juna 2007. godine, stav 96).
 64. Član 6. stav 1. ne nalaže da Vrhovni sud pruži iscrpnije obrazloženje onda kada jednostavno primenjuje određenu zakonsku odredbu o pravnom osnovu za odbacivanje žalbe zato što ta žalba nema izgleda za uspeh (vidi predmete ESLJP-a *Burg i drugi protiv Francuske*, [br. 34763/02](#); odluka od 28. januara 2003. godine; *Gorou protiv Grčke* (br. 2), [br. 12686/03](#), odluka od 20. marta 2009. godine, stav 41, i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji D.O.O.* citiran iznad, stav 120).
 65. Na sličan način, u predmetu u kome se radi o zahtevu da se odobri da se izjavi žalba, što je preduslov za postupak pred višim sudom, kao i za moguće donošenje presude, član 6. stav 1. ne može da se tumači u tom smislu da nalaze da se iscrpno obrazloži odluka kojom se odbacuje zahtev za izjavljivanje žalbe (vidi predmete ESLJP-a *Kukkonen protiv Finske* (br. 2), [br. 47628/06](#), presuda od 13. aprila 2009. godine, stav 24; *Bufferne protiv Francuske*, [br. 54367/00](#), odluka od 26. februara 2002. godine i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji D.O.O.* citiran iznad, stav 121),
 66. Osim toga, kada odbije žalbu, apelacioni sud može, u načelu, jednostavno da prihvati obrazloženje odluke koje je naveo niži sud (vidi predmet ESLJP-a *Garcia Ruiz protiv Španije*, citiran gore, stav 26; nasuprot tome vidi, *Tatishvili protiv Rusije*, [br. 1509/02](#), presuda od 9. jula 2007. godine, stav 62). Međutim, pojam pravičnog

postupka podrazumeva da se domaći sud koji je za svoje odluke naveo šturo obrazloženje, bilo tako što je ponovio obrazloženja koja je prethodno dao niži sud ili na neki drugi način, u stvari bavio bitnim pitanjima u okviru svoje nadležnosti, što znači da nije jednostavno i bez dodatnog truda prihvatio zaključke koje je doneo niži sud (vidi predmet ESLJP-a *Helle protiv Finske*, br. [\(157/1996/776/977\)](#), presuda od 19. decembra 1997. godine, stav 60 i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji D.O.O.* citiran iznad, stav 122). Taj zahtev je utoliko važniji ukoliko stranka u sporu nije imala mogućnost da svoju argumentaciju iznese usmeno u postupku pred domaćim sudom.

67. Međutim, apelacioni sudovi (u drugom stepenu) koji imaju nadležnost da odbace neosnovane žalbe i da rešavaju činjenična i pravna pitanja u parničnom postupku, dužni su da obrazlože zbog čega su odbili da odlučuju o žalbi (vidi predmet ESLJP-a *Hansen protiv Norveške*, br. 15319/09, presuda od 2. januara 2015. godine, stavovi 77-83 i slučaj Suda [KI143/22](#), podnosilac zahteva *Hidroenergji D.O.O.* citiran iznad, stav 123).

(ii) *Primena opštih načela u okolnostima ovog konkretnog slučaja*

68. Sud podseća na suštinske tvrdnje podnosioca zahteva koje se odnose na nedostatak obrazloženja redovnih sudova, i to: (i) redovni sudovi se nisu bavili tvrdnjama podnosioca zahteva da je on neopravdano napustio posao; (ii) redovni sudovi nisu odgovorili na njegovu tvrdnju da stav 2 člana 100 Krivičnog zakonika Kosova, koji je bio na snazi u vreme kada je podnosilac zahteva udaljen sa posla, “*nije mogao koristiti kao osnov za udaljavanje sa posla iz razloga što je ovom odredbom izričito određeno da uslovna osuda ne stvara pravne posledice i prestanak radnog odnosa nije trebalo da se izvrši po ovom osnovu*”; kao i (iii) konkretno nisu uzeli u obzir presudu [PML. br. 128/2016] Vrhovnog suda kojom su poništene presude nižih instanci a u kojima je podnosilac zahteva bio proglašen krivim.
69. S tim u vezi, Sud će podsetiti na sadržaj odluka redovnih sudova, kako bi ocenio da li one sadrže dovoljno obrazloženja na konkretne tvrdnje podnosioca zahteva.
70. Sud prvo podseća da je Osnovni sud presudom [A. br. 2060/2019] odbio tužbeni zahtev podnosioca zahteva, potvrđujući tako Odluku NNOCSK-a [br.A/02/154/2016], gde je obrazložio da je odluka o razrešenju sa funkcije zamenika generalnog direktora, Odeljenje za likvidaciju KAP-a, doneta u skladu sa članom 16. Zakona o KAP-u, jer uzimajući u obzir sadržaj ovog potonjeg, Upravni odbor KAP-a je nadležan za imenovanje i razrešenje direktora i zamenika direktora u KAP-u.
71. Nakon toga, Sud se poziva na pojedine delove presude Apelacionog suda [AA. br. 600/20] od 19. maja 2022. godine, kojom je žalba odbijena kao neosnovana u kojoj je, između ostalog, naglašeno da SU radnje KAP za udaljenje podnosioca sa posla „*potpuno zakonite radnje u skladu sa članom 58 stav 1 tačka 1 Zakona o osnovnim pravima iz radnog odnosa, koji se odnosi na teške slučajeve nedoličnog ponašanja zaposlenih*“. Dalje u presudi se dodaje da je u konkretnom slučaju Upravni odbor utvrdio da se radnje podnosioca zahteva smatraju radnjama koje predstavljaju tešku povredu radnih obaveza, te shodno tome Apelacioni sud smatra da je mera koju je izrekao KAP bila proporcionalna.
72. U vezi sa tvrdnjom podnosioca zahteva da redovni sudovi nisu uzeli u obzir Presudu Vrhovnog Suda [ARJ. br. 125/2022] od 27. decembra 2022. godine, kojom su poništene odluke kojima je podnosilac zahteva oglasen krivim, Apelacioni sud navodi

da u konkretnom slučaju „nije bilo moguće dokazati krivičnu odgovornost tužioca zbog apsolutne zastarelosti krivičnog gonjenja”.

73. Takođe, Vrhovni sud je u osporenoj odluci, nakon što je utvrdio da su odluke nižestepenih instanci pravične i zakonite, istakao da je činjenično stanje pravično utvrđeno. Vrhovni sud je u svojoj odluci u vezi sa konkretnim tvrdnjama podnosioca zahteva dodao sledeće:
- (i) U vezi sa tvrdnjom podnosioca zahteva da administrativne odluke i odluke nižih sudskih instanci nisu bile obrazložene, Vrhovni sud je naglasio da ih je „ispitao u celosti na pravnim osnovama, ali ih je odbacio kao nestabilne i sa uticajem da se odluči drugačije u ovom pitanju od onoga što su odlučili nižestepeni sudovi, jer je prvobitno krivičnim presudama prvog i drugog stepena pomenutim i u presudama nižeg i višeg stepena, tužilac oglašen krivim i osuđen za krivično delo prevara u cilju izbegavanja plaćanja dažbine iz člana 92. Uredbe 2004/1 UNMIK-a i osuđen je na uslovnu kaznu zatvora u trajanju od dve godine, dok je presudom Vrhovnog suda PML.128/16 od dana usvojen zahtev za zaštitu zakonitosti“ i poništene su odluke nižih stepena. Prema navodima Vrhovnog suda, podnosilac zahteva nije oslobođen ili proglašen nevinim, već je nastupila apsolutna zastarelost, ističući da „pravno nije isključena disciplinska odgovornost i izricanje disciplinskih mera kao u ovom slučaju”.
 - (ii) U vezi sa tvrdnjom podnosioca zahteva da je uslov za prestanak radnog odnosa efektivna kazna zatvora od 6 meseci, Vrhovni Sud je naglasio da je “odbacuje kao neodrživu jer je prema ovom članu prestanak radnog odnosa regulisan prema navedenim zakonskim uslovima bez obzira na želju državnog službenika ili institucije, dok je prema članu 87.1 ovog zakona regulisano razrešenje državnog službenika, što je u prethodnom tekstu istakla državna služba, između ostalih gore navedenih razloga i zbog povrede zakona koja je za posledicu imala krivično delo, kao u ovom konkretnom slučaju”
74. Iz gore navedenih razloga, Sud smatra da su Vrhovni sud, kao i dva nižestepena suda, dali ubedljive i dovoljne razloge za odbijanje žalbe podnosioca zahteva, uzimajući u obzir njihov zajednički zaključak da je u ovom konkretnom slučaju odluka Upravnog odbora za prestanak radnog odnosa pravična i zakonita, između ostalog, nalazeći da podnosilac zahteva nije oslobođen krivičnih optužbi, ali je njegovo gonjenje postalo nemoguće zbog apsolutne zastarelosti.
75. Sud, na osnovu gore navedenih detalja, u okolnostima ovog konkretnog slučaja, smatra da je podnosilac zahteva prosto nezadovoljan rezultatom postupka pred Vrhovnim sudom i drugim instancama. Međutim, njegovo nezadovoljstvo ne može samo po sebi da izazove argumentovanu tvrdnju o kršenju osnovnih prava i sloboda koje su zagarantovane Ustavom (vidi slučaj ESLJP-a [Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske](#), Presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).
76. Pored toga, Sud zaključuje da osporena odluka i odluke nižestepenih instanci sadrže logično objašnjenje i tačno pojašnjavaju sve navode podnosioca zahteva (vidi slučajeve ESLJP-a [Ruiz Toria protiv Španije](#), citirano iznad, stav 30; [Hiro Balani protiv Španije](#), citirano iznad, stav 28).
77. Dakle, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva u vezi sa konkretnim slučajem imao koristi od kontradiktornog postupka i da je bio u mogućnosti da u različitim fazama postupka iznese navode i dokaze koje je smatrao važnim za njegov slučaj; imao je mogućnost da efektivno ospori navode i dokaze koje je izvela suprotna strana; redovni

sudovi su saslušali i razmotrili sve njegove navode, koji su, objektivno gledano, bili važni za rešavanje slučaja; detaljno su dati činjenični i pravni razlozi osporene odluke, i zbog tog razloga su, postupci, sagledani u celini, bili pravični (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj ESLJP-a: [Garcia Ruiz protiv Španije](#), gore citiran, stavovi 29 i 30, vidi, takođe, slučaj Suda br. [KI22/19](#), podnosilac zahteva: *Sabit Ilazi*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. juna 2019. godine, stav 42; kao i slučaj [KI128/18](#), citirano iznad, stav 58).

78. Dakle, Sud dolazi do zaključka da su navodi u vezi sa povredom prava na obrazloženu i razumnu sudsku odluku (i) navodi koji pripadaju kategoriji “*nepotkrepljenih ili neobrazloženih*” navoda; te su, kao takvi, isti ti navodi podnosioca zahteva očigledno neosnovani po ustavnim osnovama, kako je to i propisano u stavu (2) pravila 34 Poslovnika o Radu

II. U vezi sa navodima o povredi članova 49 i 54 Ustava

79. Sud primećuje da podnosilac zahteva, izuzev navoda o povredi prava na obrazloženu sudsku odluku, navodi i povredu članova 49 i 54 Ustava. Međutim, u ovom kontekstu, isti samo spominje ove članova, ali dalje ne argumentuje i razlaže kako je i zašto došlo do povrede istih od strane Vrhovnog Suda. Kao što je to izraženo i u drugim slučajevima, Sud ponavlja svoj stav da samo pozivanje i spominjanje članova Ustava ili drugih međunarodnih instrumenata nije dovoljno da se izgradi jedna argumentovana tvrdnja o ustavnim povredama. Kada se tvrdi povreda prava koja su zagarantovana Ustavom i EKLJP-om, podnosilac zahteva treba da obezbedi obrazložene tvrdnje i ubedljive argumente (vidi, s tim u vezi, slučajeve Suda: [KI175/20](#), podnosilac zahteva: *Kosovska Agencija za Privatizaciju*, Rešenje o neprihvatljivosti od 22. aprila 2021. godine, stav 81; i na kraju slučaj [KI04/21](#), sa podnositeljkom zahteva *Nexhmije Makolli*, Rešenje o neprihvatljivosti od 11. maja 2021. godine, stavovi 38-39, i [KI64/22](#), podnosilac zahteva *Vatani Shpk*, Rešenje o neprihvatljivosti od 29. septembra 2022. godine, stav 77).
80. Samim tim, Sud zaključuje da se navodi podnosioca zahteva u vezi sa povredama gore navedenih članova, po ustavnim osnovama trebaju proglasiti očigledno neosnovanim.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113 (1) i (7) i 116 (2) Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i u skladu sa pravilima 34 (2), kao i 48 (1) (b) Poslovnika o radu, dana 30. aprila 2024. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu Republike Kosova, u skladu sa stavom 4, člana 204 Zakona;
- IV. DA UTVRDI da ovo rešenje stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova, u skladu sa stavom 5 člana 20 Zakona.

Sudija izvestilac

Bajram Ljatifi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani